

[Handelsministeren.]

ønsker den forbedrede uddannelse fremsat som et tilbud. En række af søfartens organisationer har fremsat ønske om en samtidig ændring af bemandingslovens bemandingsbestemmelser. Jeg har imidlertid ikke ment at kunne imødekomme dette ønske på nuværende tidspunkt, idet jeg er af den opfattelse, at man bør vente med at stille forslag om en sådan ændring, indtil et passende antal søfarende har gennemgået den nye uddannelse.

Lovforslagene får hverken statsfinansielle eller statsadministrative konsekvenser, og jeg tillader mig at anbefale dem til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Ordføreren for forslagsstillerne (Freddy Madsen) (DKP):

På Danmarks kommunistiske partis vegne tillader jeg mig herved at fremsætte forslag til lov om ophævelse af lov om arbejdsretten, idet jeg henviser til lovforslagets tekst og de ledsagende bemærkninger.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om fremme af forespørgsel til statsministeren af Lindholt m. fl.

(Forespørgsel nr. IV. Anmeldt 18/10 74).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om meddelelse af orlov til folketingsmedlem Mølgaard.

Formanden:

Dersom ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at den ønskede orlov meddeles fra og med den 23. oktober d. å.

Den næste sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Mølgaard.

Formanden:

Dersom ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at stedfortræderen indkaldes. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Indstilling fra udvalget til valgs prøvelse.

Ordføreren for udvalget til valgs prøvelse (Poul Dam) (SF):

Som det tidligere er meddelt her i tinget, har folketingsmedlem *Klausen* i skrivelse af 10. d. m. meddelt, at han nedlægger sit mandat som medlem af folketinget fra og med den 16. d. m.

Hr. Klausen var valgt i Viborg amtskreds, og første stedfortræder for fremskridtspartiet i denne amtskreds er tømrmester *Hans Bach*, Klitmøller, der har meddelt, at han er villig til at modtage det fra den 16. oktober ledige mandat som ordinært medlem af folketinget.

Endvidere har folketingsmand *Mølgaard* i skrivelse af 17. d. m. søgt om orlov på grund af udsendelse i offentligt hverv som følge af deltagelse i FN's generalforsamling, og folketinget har lige vedtaget at meddele denne orlov og at indkalde stedfortræderen som midlertidigt medlem.

Hr. Mølgaard er valgt i østre storkreds, og første stedfortræder for Danmarks retsforbund i denne storkreds er landssekretær *Leif Madsen*, København, der i skrivelse af 20. d. m. har erklæret sig villig til at indtræde som midlertidigt medlem af folketinget under hr. Mølgaards orlov.

Udvalget til valgs prøvelse har i et møde i dag behandlet de nævnte sager, og jeg kan herefter på et enigt udvalgs vegne afgive følgende:

Indstilling.

- 1) Tømrmester Hans Bach godkendes som ordinært medlem af folketinget fra og med den 16. oktober 1974, og
- 2) Landssekretær Leif Madsen godkendes som midlertidigt medlem af folketinget fra og med den 23. oktober 1974.

Hermed sluttede forhandlingen.

Udvalgets ovennævnte indstilling vedtoges enstemmigt med 114 stemmer.

Den næste sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Ib Christensen* (DR) til finansministeren:

„Hvilket initiativ agter ministeren af tage for at undgå toldfordyrelser af papirprodukter?“

(Spm. nr. 46).

Skriftlig begrundelse.

Ifølge dagbladet *Børsen* den 15. oktober 1974 har de toldfri kontingenter for papirimport til Danmark fra de papirproducerende nordiske lande vist sig utilstrækkelige. Dette betyder, at der skal erlægges told for en del af importen af en række papirprodukter.

I forbindelse med EF-medlemskabet har Danmark forpligtet sig til at genopbygge en toldmur, kulminerende i 1977 og varende indtil 1. januar 1984.

Det forudsattes, at de aftalte toldfri kontingenter var tilstrækkelig rummelige til at sikre de nye medlemslande traditionelle importbehov. For Danmarks vedkommende har dette altså vist sig ikke at slå til.

På denne baggrund synes det særdeles rimeligt, om regeringen vil rejse spørgsmålet om en udvidelse af de toldfri kvoter over for de øvrige EF-lande.

Papirpriserne er i forvejen steget overordentlig kraftigt, hvorfor toldfordyrelser på dette område forekommer i ganske særlig grad urimelige.

Ib Christensen (DR):

Til den skriftlige motivering for mit spørgsmål vil jeg gerne fremføre en enkelt yderligere bemærkning, nemlig den, at af det samlede papirforbrug inden for EF er der kun 42 pct., der, så vidt jeg har fået oplyst, produceres inden for EF, og den, at produktionsstigningen andrager ca. 4,5 pct. om året, mens forbrugsstigningen andrager 5 pct. om året; det vil altså sige, at der her, så vidt jeg kan se, ligger et yderligere argument for, at Danmark virker for en liberal importpolitik på dette område.

Finansministeren (Anders Andersen):

Dette spørgsmål fra hr. Ib Christensen giver mig først anledning til nogle bemærkninger om baggrunden for papirvarernes

toldmæssige stilling i handelen mellem EF og EFTA-landene.

Da de gamle medlemslande af EF betragter papirvarer som særlig følsomme, er det i frihandelsaftalerne med EFTA-landene fastlagt, at tolden på disse varer afvikles langsommere end for øvrige varer fra EFTA-landene. Toldfrihed mellem EFs gamle medlemslande og EFTA-landene for disse varer vil derfor først indtræde i 1984, mens den jo for andre varer indtræder i 1977. Til gengæld har Danmark og England efter bestemmelserne i frihandelsaftalerne toldfri kontingenter svarende til den tidligere toldfri indførsel fra EFTA-landene.

Det var oprindeligt ikke tanken, at der skulle gælde en årlig stigning på de toldfri kontingenter, men det lykkedes dog på dansk initiativ at få fastsat en årlig stigning på 5 pct. Det er, som spørgeren anfører, rigtigt, at nogle af kontingenterne for 1974 er opbrugt på nuværende tidspunkt, men jeg må i denne forbindelse så også gøre opmærksom på, at det i en række tilfælde er sådan, at den samme vare stadig kan importeres toldfrit fra andre EFTA-lande, hvis toldkontingenter endnu ikke er udnyttet.

Selv om de satser, der pålægges i 1974 og 1975, når de toldfrie kontingenter overskrides, må siges at være af ret beskeden størrelse, er vi opmærksom på problemet og følger nøje udviklingen med henblik på eventuelt at rejse spørgsmålet om en forøgelse af toldkontingenterne.

Til slut kan jeg til hr. Ib Christensens orientering oplyse, at der for papir til aviser og tidsskrifter m.v. gælder den særlige ordning, at EF hvert år åbner et toldfrit kontingent over for alle tredjelande, altså også over for EFTA-landene, og at Danmarks andel heraf efter de oplysninger, vi har, vil dække det danske importbehov for avis-papir i 1975, en import, som vi netop udelukkende har fra EFTA-landene.

Ib Christensen (DR):

Jeg vil gerne takke finansministeren for svaret og går ud fra, at man, hvis det virkelig viser sig at blive et større problem, da fra regeringens side ikke bare vil følge udviklingen, men også imødegå den. Jeg takker for oplysningen vedrørende avis-papiret; ikke mindst på dette område kan der være grund til at være opmærksom på, at man

[Ib Christensen.]

bør undgå enhver yderligere fordyrelse. I forvejen er papirpriserne meget høje og har ramt dagspressen særdeles hårdt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Eva Gredal* (S) til socialministeren:

„Kan ministeren oplyse, hvorfor igangsættelsen af åndssvageforsorgens institution på Irlandsvej er blevet udskudt til 1. oktober 1975?“

(Spm. nr. 35).

Eva Gredal (S):

Uheldigvis udviklede forespørgselsdebatten om åndssvageforsorgen i sidste samling sig til en debat om en dagsorden, og de konkrete spørgsmål blev ikke helt klart besvaret.

Bl. a. spurgte jeg til og fremhævede institutionen på Irlandsvej til det hårdt betrængte Københavnsområde. Ministeren svarede ikke konkret på spørgsmålet, men kom med en række generelle bemærkninger om, at forsorgens almindelige målsætning hele tiden må være genstand for en kritisk vurdering, og det kan føre til en revision af forskellige forhold i åndssvageforsorgen, bl. a. inden for anlæggene.

Jeg er sådan set enig i denne betragtning, at man hele tiden skal have disse ting til kritisk vurdering. Men jeg vil gerne vide, hvorfor institutionsbyggeriet på Irlandsvej er blevet udsat. Skal det betragtes som en begyndelse til ændrede signaler med hensyn til byggeri af en central institution i København, eller har man ikke haft driftsmidler på budgetoverslagsårene, og hvis dette er tilfældet, hvorfor har man så ikke søgt øgede bevillinger? Jeg vil i øvrigt godt vide, hvor de 6 mill. kr., der var afsat i 1974-75, er blevet af. Det er en meget svag gruppe, der her rammes. Kan jeg få en klar udtalelse fra socialministeren om, at dette beløb enten er blevet brugt i besparelserne, eller at det fortsat er afsat til Irlandsvej?

Socialministeren (*Jacob Sørensen*):

Jeg må beklage, at der i den mundtlige begrundelse nu er blevet stillet yderligere spørgsmål, som jeg ikke på forhånd har haft tid til eller mulighed for at få oplyst, men

det kan jeg måske så yderligere besvare ved en anden lejlighed.

Jeg kan i øvrigt bekræfte, at igangsættelsen af den planlagte institution på Amager, der var forventet påbegyndt i efteråret 1974, og som skulle give plads til 313 voksne åndssvage, er blevet udskudt til oktober 1975.

Udskydelsen har først og fremmest baggrund i resultatet af undersøgelser, der i forbindelse med ibrugtagningen af den nye centralinstitution i Næstved er foretaget af socialstyrelsen. I regeringens spareplan indgår som bekendt også, at udgifterne til statslige bygge- og anlægsarbejder skal begrænses i de kommende år. Åndssvageforsorgens andel af anlægsbesparelserne var oprindeligt beregnet til ca. 14 mill. kr. i 1975-76. Disse besparelser på åndssvageforsorgens område er imidlertid nu opgivet. Noget andet er, at socialministeriet ved totalbudgetteringen af åndssvageforsorgen af hensyn til den forsvarelige forsorg for klienterne har fundet det hensigtsmæssigt at overføre 15 mill. kr. fra anlægsbudgettet til driftsbudgettet, således at midlerne kommer åndssvageforsorgen til gode på anden måde.

I forbindelse med udarbejdelsen af finanslovforslaget for kommende finansår er samtlige socialministeriets planlagte bygge- og anlægsarbejder generelt taget op til revision og fornyet prioritering. Resultatet af disse overvejelser er som nævnt blevet, at igangsættelsen af institutionen på Irlandsvej er udskudt 1 år, ikke så meget fordi det, som det formentlig er fru Eva Gredal bekendt, kan volde særlige problemer at indpasse et projekt af denne størrelse i de givne budgetteringsrammer og personalelofter, men i højere grad fordi der i forbindelse med nyere behovsopgørelser er opstået tvivl om, hvorvidt Irlandsvejsprojektet i den foreliggende form er det helt ideelle.

Jeg kan således nævne, at der med ibrugtagningen af den nye centralinstitution i Næstved vil være mulighed for helt at afskaffe de akutte ventelister til de to institutioner, der først og fremmest skulle nyde godt af institutionen på Amager, nemlig børnehospitalet i Vangede og centralinstitutionen Lillemosegård.

Jeg har derfor bedt socialstyrelsen om at se nærmere på sagen, og i samme forbindelse har jeg, da projektet jo har været længe undervejs, fundet det rimeligt over for so-

[Socialministeren.]

cialstyrelsen at rejse spørgsmålet om projektets overensstemmelse med den nye for-
sorgspolitik inden for åndssvageforsorgen;
jeg tænker her især på forholdet mellem store
og små institutionstyper.

Ifølge Perspektivplan II forudsættes an-
tallet af interne institutionspladser at stag-
nere, og der sigtes her i højere grad end hid-
til mod at tilbyde klienterne bolig i mindre
enheder, hvor der kan skabes et mere familie-
mæssigt miljø; der tænkes især på kollekti-
ver og beskyttede boliger samt plejehjem.

Resultatet af mine foreløbige drøftelser
med socialstyrelsen har dog indtil nu været,
at styrelsen fastholder ønsket om gennem-
førelse af projektet på Irlandsvej i dets nu-
værende form, bl. a. for at man derved kan
løse væsentlige pladsproblemer på Ebbesø-
gård.

Eva Gredal (S):

Jeg takker for ministerens svar og forstår
nu, at der faktisk stadig væk er stor usikker-
hed omkring Irlandsvej. Socialministeren
har oplyst, at man ikke har sparet på ånds-
svageforsorgen, men har flyttet nogle af
anlægsmidlerne over på driftten. Det vil altså
sige, at man ikke har gjort det, som har lig-
get i forskellige taler, der er holdt,
nemlig helt undladt at spare på åndssvageforsorgen.
I realiteten burde det jo være sådan, at man
havde fundet 15 mill. kr. ekstra og givet til
åndssvageforsorgen for at kunne bygge de
ting, der skulle bygges.

Så beklager jeg i øvrigt, at man ikke ud-
af mit spørgsmål kunne læse, at jeg godt
ville vide, hvor pengene var blevet af, men
jeg vil stille det spørgsmål i socialudvalget,
så snart vi holder møde igen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Hanne Reintoft* (DKP) til socialministe-
ren:

„Vil ministeren oplyse, hvilke kriterier
der lægges til grund for udflytning af klien-
telet anbragt i storkøbenhavnske institu-
tioner til forsorgens nye institution i Næs-
tved, og vil ministeren i den forbindelse rede-
gøre for, hvorfor udbygningen af institu-
tioner i Københavnsområdet er stillet i bero?“
(Spm. nr. 39).

Hanne Reintoft (DKP):

Jeg rejser dette spørgsmål, fordi jeg bl. a.
fra det centrale vejledende råd er blevet
gjort opmærksom på, at der er opstået en
lang række problemer ved belægning af for-
sorgens nye institution i Næstved. Det har
jo vist sig, at kun 5-6 klienter anbragt på
storkøbenhavnske institutioner har ønsket
frivilligt at tage til Næstved. Jeg har for-
stået, at socialministeren har ment, man
for at belægge institutionen i bedste fald
måtte presse de pågældende og i værste
fald tvangsforflytte dem. Jeg har hørt, at
man skulle have sagt til nogle forældre, at
man ville have fri bevægelighed af de ånds-
svage; jeg håber ikke, det er rigtigt, fordi det
er jo mennesker og ikke kreaturer, man kan
flytte rundt på, som det passer hverken mi-
nisteren eller socialstyrelsen.

Forældrene til en række børn og unge i de kø-
benhavnske institutioner har selvfølgelig også
protesteret mod at få flyttet deres pårørende.
Det er jo ret afgørende, hvis man vil holde
kontakten med et barn, at man kan komme
til det ret ubesværet, og det giver også sig
selv, at vi i hele forsorgen må lægge megen
vægt på, at forældrene bevarer kontakten og
kommer tiest muligt og ikke bare på en
sjælden søndagstur.

Man har så, så vidt jeg har forstået, fra
socialstyrelsens side ment, at man kunne
flytte klienter, der havde dårlig kontakt med
pårørende, men mange af dem har været me-
get kede af at flytte, fordi de endelig havde
fået god kontakt med personalet, og også
fordi man ved, at der på Næstvedinstitu-
tionen f. eks. kun er 4 eller måske 6 socialrådgiv-
ere og altså ikke så mange, der kan vare-
tage dette kontaktarbejde og også kontak-
ten udadtil til forældrene.

Jeg er selvfølgelig enig i, at når der er byg-
get en god institution, skal den belægges,
men jeg er til gengæld ikke enig i, at det må
gøres, så det slår skår i arbejde, der er byg-
get op, og forældrekontakter, der fungerer.

Jeg vil derfor meget gerne høre socialmi-
nisteren redegøre for, hvordan man har
tænkt sig det; om det er rigtigt, at man i
og for sig må gribe til pres eller tvang.

Jeg ville også i den forbindelse have
spurg, men det kan jeg gøre i tilslutning til
fru Eva Gredals spørgsmål, om det, at man
ikke længere mener, der er ventelister til in-
stitutionen på Irlandsvej, begrundes i, at

[Hanne Reintoft.]

man faktisk belægger andre institutioner på en måde, der føles uheldig både for forældre og børn.

Socialministeren (Jacob Sørensen):

I den første del af spørgsmålet ønsker fru Hanne Reintoft oplyst, hvilke kriterier der anvendes og skal anvendes ved udflytning af klienter fra Københavnsområdet til Næstved.

Jeg finder det naturligt først at sige et par ord om den nye centralinstitution i forsorgscentret for Storstrøms amt, der er placeret i Næstved. Institutionen rummer 500 pladser og er færdig til ibrugtagen omkring nytår 1974-75, og der regnes med, at klienterne flytter ind i månederne januar til marts 1975.

Der er udarbejdet planer for udnyttelse af Næstvedinstitutionen således, at størstedelen af klienterne kommer fra forsorgscenter 6, fortrinsvis fra Rødbygård og fra Evensølund. Herudover vil en del af pladserne blive anvendt til udtynding på institutionerne i de tre øvrige forsorgscentre på Sjælland.

I forsorgscentret for København flyttes således klienter fra børneafdelingen på Vangede og klienter fra voksenafdelingen på Lillemosegård til Næstved. Det forudsættes, at der flyttes 28 klienter fra Vangede og 10 klienter fra Lillemosegård. Herudover optages i Næstved 10 klienter, der for øjeblikket står på venteliste til Lillemosegård.

På denne måde afvikles de aktuelle ventelister til såvel børnehospitalet i Vangede som Lillemosegård fuldt ud. Dette anser jeg som meget væsentligt, og jeg kan her henviser til mit svar tidligere i dag på det af fru Eva Gredal stillede spørgsmål om udskydelse af institutionen på Irlandsvej.

Fra forsorgscentret for Nordsjælland, Ebberødgård, forudsættes flyttet 39 klienter til Næstved, og jeg regner med, at det vil give en mærkbar udtynding på denne institution.

Jeg går ud fra, det vil berolige fru Hanne Reintoft, at jeg kan sige, at der mellem centerledelsen, det lokalt vejledende råd og socialstyrelsen har været enighed om, at flytningen for alle klienters vedkommende skulle ske på frivilligt grundlag, og man mener stadig væk, at dette er muligt. For Ebbe-

rødgårds vedkommende gælder det, at klienterne er hjemmehørende i forsorgscentret for Storstrømsamtet, så disse klienter vil altså komme nærmere til deres hjemsted efter flytningen til Næstved. Klienterne på Lillemosegård og Vangede er hjemmehørende i Københavnsområdet, men afstanden til Næstvedinstitutionen er jo ikke så stor, at den i sig selv skulle give de store problemer.

Med hensyn til anden del af det af fru Hanne Reintoft stillede spørgsmål, hvorfor udbygningen af institutioner i Københavnsområdet er stillet i bero, kan jeg oplyse, at der er foretaget en omprioritering af det hidtidige investeringsprogram, men at der ikke er tale om, at noget projekt er stillet i bero. Jeg går ud fra, at fru Hanne Reintoft specielt har institutionen på Irlandsvej i tankerne; om dette spørgsmål kan jeg henviser til mit svar til fru Eva Gredal.

Hanne Reintoft (DKP):

Som det er fremgået af det, jeg sagde som begrundelse for mit spørgsmål, er jeg selvfølgelig enig med socialministeren om, at det bør være frivilligt. Nu kan jeg se, at socialministeren opererer med tal i Københavnsområdet på 28 for én institution og 10 for andre; jeg har altså den modsatte oplysning, at der er færre, der vil. Men hvis det nu var rigtigt, hvad socialministeren sagde, nemlig at det skulle være frivilligt, må jeg stille det tillægsspørgsmål: hvorfor har det så været nødvendigt for forældrene at komme med en meget stærk protest både til ministeren og til folketingets medlemmer? Det tyder ikke på, at tanken om frivillighed er fulgt op.

Bo Kristensen (KF):

På baggrund af ministerens svar på de spørgsmål, der har været stillet om det stor-københavnske center, vil jeg gerne have lov til at spørge, om det er normal praksis, eller rettere om det ikke er usædvanligt, at man overflytter beløb fra anlægsbudgettet til driftsbudgettet. Samtidig kunne det være interessant at få at vide, hvilken betydning det vil få for kommende driftsbudgetter. Er det en kortvarig overflytning til driftsbudgettet, eller er det noget, der rækker langt ind i fremtiden?

Inge Krogh (KrF):

Jeg takker for ministerens svar, men der er én ting, jeg gerne vil have klarhed over. Det blev ganske vist nævnt, at der blev flyttet klienter fra Rødbygård til Næstved, men har socialministeren sikkerhed for, at der nu er tålelige forhold for de klienter, der bliver tilbage på Rødbygård? Jeg vil mene, at Næstvedinstitutionen først og fremmest er beregnet på at aflaste Storstrømsamtet, og jeg vil ikke mene, at man i tilstrækkelig grad har tilgodeset en aflastning for Rødbygård. I hvert fald ved vi, at en anden institution er meget stærkt overbelastet, og det er Andersvænge ved Slagelse, som ikke ligger så forfærdelig langt fra Næstved; der er særdeles dårlige forhold.

Socialministeren (Jacob Sørensen):

Hvis det skulle vise sig, at der ikke kan skaffes den fornødne aflastning i de københavnske institutioner ad frivillighedens vej, må spørgsmålet jo tages op til fornyet overvejelse, men foreløbig må jeg være af den opfattelse, at det kan ske ad frivillighedens vej.

Hvad angår praksis med hensyn til at overflytte beløb fra anlægsbudgettet til driftsbudgettet, er det naturligvis således, at det er noget, man ikke i ministeriet selv kan foretage uden videre, og i dette tilfælde er det sket i forbindelse med tilrettelæggelsen af budgettet for 1975-76 og i forbindelse med de pålæg, som man i ministeriet har fået om at gennemføre visse besparelser. Vi har ikke været i stand til at opnå de absolut nødvendige besparelser på driftssiden, og derfor har vi med fuld indforståelse fra finansministeriet måttet overflytte 15 mill. kr. fra anlæg til drift. Men nu har jeg jo tidligere meddelt, at 14 mill. kr., som normalt skulle være sparet på anlægssiden i forhold til andre, bliver ført tilbage, således at de 29 mill. kr., der skulle spares på anlægssiden, nu er blevet til 15 mill. kr.

Hvad angår rækkevidden af det, er det budgetforslag, der er udarbejdet, hvor de 15 mill. kr. er overført til driften, afbalan-

ceret ud i fremtiden, således at det med hensyn til anlægs- og driftsudgifter skulle være afbalanceret så mange år frem i tiden, som vort budgetoverslag rækker, altså 3 år frem i tiden. Nu kommer der så det nye ind, som vi skal tage højde for, at der bliver mulighed for investering af yderligere 14 mill. kr., som jo kan give forøgelse af driftsomkostningerne i de kommende år, men den sag må vi tage op senere.

Til fru Inge Krogh, der spørger, om der bliver rimelige forhold på Rødbygård efter den udtynding, der nu er planlagt, må jeg sige, at det mener jeg da absolut der gør. Det er jo en betydelig udtynding; så vidt jeg husker, er der godt 600 i øjeblikket, og mån går så ned til 400. Derudover er der taget stilling til, at der skal istandsættes og foretages ændringer i institutionen dernede med et beløb på en lille million kroner om året i de næste 4 år med det til følge, at vi om 4 år har en udmærket og velistandsat institution, som hedder Rødbygård.

Hvad angår andre institutioner på Sjælland, sagde jeg jo i mit svar, at Næstved skal aflaste også Vestsjællands amt og de sjællandske institutioner i det hele taget, herunder også Andersvænge.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Gunner Baunsgaard* (RV) til indenrigsministeren:

„Vil ministeren pålægge sundhedsstyrelsen at påføre visse medicinske præparater, f. eks. nogle arter piller, en påtegning som f. eks.: Dette præparat bør ikke indtages under graviditet?“

(Spm. nr. 42).

Gunner Baunsgaard (RV):

Jeg er klar over, at der ligger et forslag til en ny lov om lægemidler på vort bord, men det vil tage megen tid at bearbejde et sådant lovforslag, hvorfor jeg mener, at spørgsmålet, som jeg rejser her i dag, bør behandles meget omgående.

Sundhedsstyrelsen kan stille krav til en-

[Gunner Baunsgaard.]

kelte lægemidlers etiketter og påskrifter, og det mener jeg er helt påkrævet vedrørende ordinerede præparater og piller, som indtages af gravide. Der er strenge bestemmelser om opbevaring af medicin, der er farlig for børn, og der er påskrifter om, at visse mediciner ikke må gives til børn. Kvinder, der besøger læger, behøver ikke at opgive graviditet, såfremt det er andre sygdomme, der ønskes behandling for. Der må ikke komme medicin i handelen, som kan medføre skadevirkninger, heller ikke i nævnte tilfælde.

Jeg har grund til at tro, at både sundhedsstyrelsen og ministeren ser lige så alvorligt på dette spørgsmål, som jeg gør, og som tusind kvinder gør. Det er ikke et spørgsmål om specialister, der giver et pænt svar på et brev, det er et alment problem, der, hvis det ikke løses, kan få følger for mange kvinder både fysisk og psykisk og kan få langt-rækkende følger for nyfødte, der har taget skade på fosterstadiet.

Indenrigsministeren (Jacob Sørensen):

Sundhedsstyrelsen har så tidligt som i 1962 udsendt et cirkulære til landets læger om, at der ved ordination af lægemidler til gravide bør vises stor omhu og tilbageholdenhed. Kendskabet til lægemidlers indvirkning på fosterdannelsen hos mennesket er stadig væk mangelfuld, ligesom den var i 1962, og derfor er det kun meget få lægemidler, om hvilke man med rimelig sikkerhed kan sige, at de uden risiko for fosterbeskadigelse kan gives til gravide. Dette betyder igen, at langt de fleste lægemidler skulle forsynes med en advarsel mod anvendelse under graviditeten, hvilket indebærer en risiko for, at forbrugernes respekt for advarslen vil blive svækket, og man kunne spørge, om problemet kunne løses ved at udskille et mere begrænset antal lægemidler, hvor der må antages at foreligge en særlig risiko ved anvendelse til gravide.

Sundhedsstyrelsen har i de senere år i en række tilfælde gjort godkendelsen af nye lægemidler betinget af, at fabrikanten i sin produktinformation til lægerne tydeligt anfører en advarsel mod anvendelsen af præparatet til gravide. Der vil i praksis intet være til hinder for, at etiketterne til sådanne præparater forsynes med en advarselstekst som foreslået. Man må dog i så fald gøre sig

følgende to forhold klart: mange forbrugere vil med en vis ret slutte modsætningsvis og antage, at lægemidler, der ikke er forsynet med advarsel, kan indtages af gravide uden risiko for fosteret. Dette er som anført en ukorrekt slutning, hvorfor der med et sådant system blot skabes en falsk tryghedsfølelse. En advarsel på etiketten mod brug af et lægemiddel vil kunne medføre unødigt ængstelse hos den patient, som på grund af sin sygdom er nødt til at anvende lægemidler under graviditeten. Det kan eksempelvis dreje sig om en kronisk sygdom som epilepsi eller en akut sygdom som en alvorlig infektion. I sådanne tilfælde vil ophør med eller udskydelse af behandling med et lægemiddel kunne få katastrofale følger for patienten.

Må jeg til slut sige, at jeg har fuld forståelse for, at man giver den enkelte patient størst mulig sikkerhed mod uønskede virkninger af lægemidler. Spørgsmålet om, hvad der i det enkelte tilfælde gavner patienten mest uden at påføre fosteret en uacceptabel risiko, er imidlertid så kompliceret, at det næppe kan løses ved, at patienten selv skal gennemføre en kontrol ved hjælp af generelle advarselspåskrifter på lægemidlernes etiketter, men kræver en individuel stillingtagen af lægen i et samråd med patienten. Jeg er derimod villig til at overveje, om der helt generelt kan gives bedre information til befolkningen om, at gravide bør udvise forsigtighed med indtagelse af lægemidler i det hele taget, og ligeledes kunne der være tale om, at man sørgede for en bedre information til lægerne og en påmindelse om, at de skulle være forsigtige med receptudstedelse for mediciner, som kunne være farlige for et foster.

Gunner Baunsgaard (RV):

Jeg vil gerne sige tak for svaret; jeg fik jo et halvt tilsagn. Jeg er klar over, at der i 1962 er blevet udsendt et cirkulære til lægerne, men kvinder behøver ikke at nævne over for læger, at de er gravide, hvis det er andre sygdomme, de søger hjælp for. Det er et meget vitalt spørgsmål, da der er piller f. eks., der er så farlige, at de må mærkes, og jeg mener nu at have fået tilsagn om, at det er et problem, som man vil se meget velvilligt på.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Hagen Hagensen* (KF) til ministeren for offentlige arbejder:

„Vil ministeren redegøre for, om der i den takstændring, som KTAS vil indføre i forbindelse med udskillelse af 02-området fra 01-området, ligger takstforhøjelser og ikke alene takstudligning?“

(Spm. nr. 37).

Skriftlig begrundelse.

KTAS vil indføre takstændringer ved udskillelse til næste år af 02-området fra 01-området. Disse takstændringer synes at indebære forhøjelse af takster i vidt omfang — i hvert fald inden for det hidtidige 01-område.

Da KTAS som koncessioneret virksomhed ikke henhører under monopoltilsynet, men er under tilsyn af ministeren, findes en redegørelse fra ministeren påkrævet, idet det ikke findes tilstrækkeligt, at telefonabonnenternes repræsentation høres om takstændringer.

Hagen Hagensen (KF):

Kjøbenhavns Telefon Aktieselskab vil til næste år udskille et 02-område fra det nuværende store 01-område. Det medfører takstændringer, siger man, men disse takstændringer synes at kunne indebære forhøjelse af takster i vidt omfang, og det vil i hvert fald betyde en fordyrelse for dem, der bor inden for det hidtidige 01-område, når de skal ringe op.

Da Kjøbenhavns Telefon Aktieselskab er en koncessioneret virksomhed, hører den ikke under det normale tilsyn gennem monopolrådet, men er undergivet ministeren, og derfor findes en redegørelse for forholdet på sin plads, idet det ikke kunne ses at være tilstrækkeligt, at telefonabonnenternes repræsentation høres om disse takstændringer m.v. Der er i pressen givet udtryk for, at det skulle være nok, men jeg må erkende, at det synes jeg ikke. Det faktiske monopol, som KTAS har, gør en særlig prøvelse nødvendig.

Ministeren for offentlige arbejder (Damsgaard):

Til det ærede medlem hr. Hagen Hagensens spørgsmål skal jeg svare, at udskillelsen af 02-området sker af tekniske grunde, idet

der om få år vil være mangel på disponible telefonnumre inden for det nuværende 01-område. 02-området vil komme til at omfatte det nuværende 01-områdes ydre dele. Samtidig med udskillelsen vil der i de kommende 01- og 02-områder ske mindre ændringer i samtaletaksterne i forhold til de gældende takster i det nuværende 01-område. I dag kan man f. eks. fra Hørsholm tale med Københavns city i 75 sekunder for 10 øre. Når Hørsholm kommune kommer i 02-området, kan der herfra tales med Københavns city i 65 sekunder for 10 øre. Til gengæld bliver det billigere at føre en telefonsamtale inden for samme centralområde eller med et nabocentralområde. I disse tilfælde vil man få 80 sekunders taletid for 10 øre i stedet for i dag 75 sekunders. Nattaksten, d.v.s. den takst, der betales mellem kl. 18 og kl. 8, bliver i begge tilfælde den samme som den nugældende, nemlig 150 sekunder for en tiøre.

Der er altså tale om et mindre fald og en mindre stigning, og disse opvejer hinanden, således at Kjøbenhavns Telefon Aktieselskab får samme provenu før og efter ændringen, hvilket også har været tilstræbt, idet udskillelsen som nævnt alene sker, for at der fortsat kan tilsluttes nye telefoner i Københavnsområdet.

Hagen Hagensen (KF):

Jeg vil gerne sige tak til ministeren for svaret og skal naturligvis ikke her gå ind på, hvor mange sekunder man kan komme til at tale mellem de enkelte centraler. Jeg har forstået, at der ikke vil være tale om nogen fordyrelse eller nogen forhøjelse af takster set under ét, idet det skal opveje hinanden, og det skulle altså tendere henimod at blive den samme udgift for dem, der, om jeg så må sige, ringer i flæng mellem 01- og 02-området.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Bendix* (KF) til ministeren for kulturelle anliggender:

„Hvilke skridt kan og vil ministeren tage for at sikre befolkningen et større antal tv-transmissioner fra det kgl. teater?“

(Spm. nr. 38).

[Bendix.]

Skriftlig begrundelse.

Transmissionen af Holbergs komedie *Det lykkelige Skibbrud* har endnu en gang vist, hvilken udmærket teateroplevelse det kgl. teater kan give også den del af befolkningen, der ikke har nogen mulighed for at opleve teatrets forestillinger på stedet. Da teatret får et meget stort offentligt tilskud til at dække driftsunderskuddet, forekommer det særdeles rimeligt nu at sørge for, at det kgl. teaters forestillinger med jævne mellemrum transmitteres af tv.

Ophavsretlige og tekniske problemer må løses ved et initiativ fra ministerens side.

Ministeren for kulturelle anliggender (*Nathalie Lind*):

Transmissioner af det kgl. teaters forestillinger sker i øjeblikket på grundlag af overenskomster, der er indgået mellem Danmarks radio, det kgl. teater og teatrets personaleorganisationer. Disse overenskomster gælder for sæsonerne 1973-74, 1974-75 og 1975-76, og efter overenskomsterne skal der søges gennemført 2-3 fjernsynstransmissioner pr. sæson fra det kgl. teaters offentlige forestillinger. Transmissionerne skal gennemføres uden særskilt prøve og skal fremtræde som en aften i det kgl. teater. Det er aftalt, at transmissionerne ikke påvirker antallet og omfanget af Danmarks radios normale, egentlige tv-produktioner for de enkelte kunstarter.

Ud over de forestillinger, der gennemføres efter overenskomsterne, kan Danmarks radio transmittere festforestillinger fra det kgl. teater. *Det lykkelige Skibbrud*, som blev vist i tv den 15. oktober, på jubilæumsdagen, var netop et eksempel på en festforestilling, der blev transmitteret uden for overenskomstaftalen.

Jeg er enig med hr. Bendix i, at tv-transmissionerne fra det kgl. teater er en teateroplevelse for de mange af landets borgere, som ikke selv har mulighed for eller lejlighed til at komme i det kgl. teater, og det fremgik da også af dagspressen, at *Det lykkelige Skibbrud* var blevet godt modtaget af mange mennesker, der den aften sad ved tv-apparaterne.

Det er rigtigt, at der har været og stadig er problemer i forbindelse med tv-transmis-

sionerne, men det er mit indtryk, ikke mindst efter at jeg selv har deltaget i tv-udsendelsen *Mødested* umiddelbart efter forestillingen, at problemerne ikke burde være større, end at de kunne løses. Jeg vil gerne her sige det så stærkt, at de skal løses, fordi det er af afgørende betydning, at hele Danmarks befolkning får lejlighed til gennem tv-skærmen at få andel i skuespil, opera og balletkunst fra det kgl. teater.

Som jeg sagde før, er de overenskomster, der er indgået, tidsbegrænsede, og jeg vil tage initiativet til, at der træffes en rimelig varig ordning med hensyn til tv-transmissionerne. Jeg vil i nærmeste fremtid bede det kgl. teater, Danmarks radio og personaleorganisationerne om at genoptage forhandlingerne med henblik på en varig transmissionsordning af et årligt antal forestillinger. Jeg vil bede parterne om at forelægge mig forhandlingsresultatet, således at vi forhåbentlig omkring den 1. oktober 1975 kan regne med at have en klar og for alle parter tilfredsstillende aftale om tv-transmissioner fra det kgl. teater.

Bendix (KF):

Jeg takker for ministerens venlige, imødekommende og forstående svar.

Jeg synes, det er betydningsfuldt at få oplyst i denne sammenhæng, om ministeren ikke ser nogen mulighed for at fremskynde en løsning. Jeg forstod på ministeren, at der var indgået overenskomst til og med 1975-76. Ministeren sagde endvidere, at der skulle føres forhandlinger, at de skulle føres snart, og at de skulle føres med henblik på, at der skulle nås et resultat i hvert fald pr. 1. oktober 1975.

Det er altså ét år, vi skal vente på et resultat, og så kan det, hvis jeg skal knytte an til ministerens første bemærkninger, være yderligere nogen tid, inden disse forhandlinger får virkning. Det vil altså sige, at det er en 1-2-årig proces. Det synes jeg er for lang tid. Når ministeren i øvrigt er enig med mig i, at det vil være rimeligt at få udvidet antallet af transmissioner fra det kgl. teater, vil det også være rimeligt at prøve at løse dette hurtigere. Derfor vil jeg gerne i et tillægs-spørgsmål spørge ministeren, om hun ikke ser en mulighed for, at det løses hurtigere end efter den tidsplan, ministeren skitserede.

Ministeren for kulturelle anliggender (Nathalie Lind):

Jeg vil gerne sige til hr. Bendix, at hvor gerne jeg end ser en hurtig løsning på dette spørgsmål, må vi nok være opmærksomme på, at der er indgået visse aftaler — der er jo både en kunstnerisk og en økonomisk side i denne sag — og jeg tror, at den tidsprocedure, jeg her fremstiller, er rimelig. Den betyder jo, at inden aftalerne udløber, skal der foreligge et resultat, og bagefter er det så op til kulturministeriet at tage stilling hertil og finde en løsning på den ene eller den anden måde.

Men der skal ingen tvivl være om, at jeg er fuldt ud enig i, at vi skal have en ordening, og det må parterne også være opmærksomme på, når de går i gang med disse forhandlinger.

Bendix (KF):

Jeg takker stadig væk for ministerens meget gode vilje, som jeg ikke et øjeblik betvivler, men jeg ville også frygtelig gerne, om ministeren og jeg kunne have noget at have den gode vilje i. Derfor vil jeg nok en gang spørge ministeren, om hun ikke ser en mulighed for allerede på nuværende tidspunkt at optage forhandlinger med de parter, som har indgået disse overenskomster. Det ville ligge mig uendelig fjernt at stille forslag om, at man skal bryde indgåede overenskomster, men der er ikke noget til hinder for, at parterne — hvis de i øvrigt mener, at denne sag skal løses — under ministerens ledelse eller på baggrund af et initiativ fra ministeren optager forhandlinger med henblik på en hurtigere ny overenskomst.

Vil ministeren kontakte parterne med henblik på at undersøge, om de vil gå ind i en forhandling af overenskomsterne allerede nu?

Ministeren for kulturelle anliggender (Nathalie Lind):

Jeg ved ikke, om vi har misforstået hinanden. Hr. Bendix var her i anden omgang inde på at jeg skulle lede disse forhandlinger. Det er der ikke tale om. Jeg vil tage et initiativ til at bringe disse parter sammen og bede dem om at finde en løsning. Jeg tror stadig, tidspunktet 1. oktober 1975 er meget realistisk. Jeg tror, der, som jeg nævnede før, er større problemer, end man måske nok

forestiller sig. Det er jo ikke kun skuespillet, det drejer sig om. Det er vidtforegnede problemer, der skal løses her. Der er spørgsmål om bl. a. scenografernes, musikernes, sangernes og instruktørernes rettigheder. Vi har i øjeblikket en ophavsretslov, som giver den enkelte kunstner beskyttelse mod, at vedkommendes værk opføres på anden måde end den, hvortil det frembringes.

Jeg vil gerne henstille, om man kan gøre det hurtigere, men som jeg sagde før, tror jeg, det er en realistisk vurdering, at man må have denne tid, og så har vi muligheden efter 1. oktober, inden overenskomsterne er udløbet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af Aage Frandsen (SF) til arbejdsministeren:

„Vil ministeren tage skridt til iværksættelse af undersøgelser af arbejdsløshedens indvirkning på de arbejdsløses og deres familiers psykiske og fysiske helbred?“

(Spm. nr. 44).

Skriftlig begrundelse.

Det danske samfund kortlægges på kryds og tværs ved undersøgelser på en række områder.

Men der er dog områder, hvor statistikken i høj grad er mangelfuld. Det gælder ikke mindst arbejdsmarkedsforhold, f. eks. statistikken over arbejdsulykker, erhvervs sygdomme og arbejdsløshed. For arbejdsløshedsstatistikken gælder det, at det kun er de arbejdsløshedsforsikrede, der registreres som arbejdsløse, og at der næsten ingen undersøgelser findes om, hvad arbejdsløshed betyder for de pågældende.

Der findes nogle udenlandske undersøgelser og en enkelt dansk undersøgelse, Knud Jacobsens undersøgelse fra 1971-72 — Ugeskrift for Læger af 14. februar 1972 — der belyser dette spørgsmål. Disse undersøgelser har vist, at der er en sammenhæng mellem sygdomshyppighed og arbejdsløshed; men på grund af det begrænsede materiale, disse undersøgelser bygger på, er det nødvendigt med større undersøgelser for at få kortlagt problemet.

En række konkrete oplysninger i dagspressen i den senere tid har givet udtryk for en lignende sammenhæng mellem arbejdsløshed

[Aage Frandsen.]

og sygdom. Selvmord, pillemisbrug og alkoholisering har været nævnt som følgevirkninger af arbejdsløsheden.

På denne baggrund må det være rimeligt, at samfundet sikrer, at arbejdsløshedens virkninger på de arbejdsløse og deres familiers psykiske og fysiske helbred bliver grundigt undersøgt, hvilket kunne ske ved, at det offentlige selv foranstaltede undersøgelser eller stillede midler til rådighed for større undersøgelser svarende til Knud Jacobsens „lille“ undersøgelse.

Aage Frandsen (SF):

Baggrunden for mit spørgsmål er delvis det, der ikke kom ud af beskæftigelsesdebatten den 10. oktober. Efter denne debat må vi jo konstatere, at mulighederne for at få en nogenlunde beskæftigelse i vinter er meget begrænsede, og at en økonomisk sikring af de arbejdsløse også lader vente på sig.

Når jeg nu stiller spørgsmålet, som jeg har gjort, er det for at se, om vi på en eller anden måde alligevel kan råde bod på det, som vi kan kalde arbejdsløshedens svøbe, som i øjeblikket ligger på 60.000—70.000 familier og formentlig vil komme til at ligge på godt og vel 100.000 familier til vinter.

Det, det drejer sig om, er jo, at vi på den ene side har knap 100.000 arbejdsløse og på den anden side ved fra en række oplysninger, som har været fremme i dagspressen og andre steder, at de psykiske og fysiske virkninger af arbejdsløsheden virkelig er alvorlige. Man kan se det både på sygehusenes psykiatriske afdelinger, i fritidshjemmene, i skolerne, at arbejdsløsheden virkelig har skabt større problemer. En række oplysninger i aviserne går ud på, at der virkelig er tale om også dødsfald og selvmord på grund af arbejdsløsheden. Det viser den helt desperate situation, mange står i, og så må vi på en eller anden måde få kortlagt, hvor alvorligt det er, sådan at vi i hvert fald kan gøre et minimum for at gribe ind, når vi trods alt må erkende, at der ikke fra regeringens side vil blive grebet ind sådan, at vi afskaffer arbejdsløsheden.

Derfor drejer mit spørgsmål sig om muligheden for at få iværksat undersøgelser, eventuelt som den tidligere nævnte af Knud Jacobsen foretagne, sådan at vi kan få kort-

lagt problemet og måske afbøde nogle af de værste virkninger. Jeg er ikke så naiv at tro, at vi kan afbøde alle virkninger af arbejdsløsheden, men i hvert fald nogle af de værste.

Arbejdsministeren (Johan Philipsen):

Den undersøgelse fra 1971-72, som spørgeren omtaler i begrundelsen for spørgsmålet, omfatter 43 personer. Jeg er enig med spørgeren i, at selv om undersøgelsen kan give et vist fingerpeg, er dens materiale for begrænset til at sige noget alment om emnet. Jeg har foreløbig bedt embedsmændene om at tage kontakt med socialforskningsinstituttet for at få belyst de praktiske, forskningsmæssige og økonomiske problemer, der er forbundet med afgrænsning og gennemførelse af en sådan undersøgelse. Når resultaterne af denne henvendelse foreligger, vil jeg tage stilling til, om en analyse skal sættes i værk.

Aage Frandsen (SF):

Jeg vil godt give ministeren en form for tak for svaret, fordi jeg forstår det på den måde, at ministeren anerkender problemet og er villig til at sætte den slags undersøgelser i gang, hvis man fra socialforskningsinstituttets side må erkende, at der kun er tale om mindre, praktiske problemer. Men hvis man nu fra socialforskningsinstituttets side meddeler, at man ikke selv kan iværksætte den slags undersøgelser, er der så ikke mulighed for, at man fra det offentliges side kan stille midler til rådighed for, hvad vi kan kalde private undersøgelser svarende til Knud Jacobsens undersøgelse? Vi ved, at en masse læger i øjeblikket har disse problemer omkring arbejdsløsheden helt inde på livet i deres daglige arbejde, og vi ved, at der er mulighed for, at en række læger vil kunne iværksætte om ikke de store undersøgelser så i hvert fald mindre undersøgelser, som nogenlunde kan klarlægge de ting, som jeg her har efterlyst. Jeg beder altså om, at man ikke i tilfælde af en eventuel negativ holdning fra socialforskningsinstituttets side vil være tilbageholdende fra ministerens side og dermed afvise tanken, men at man vil sige: hvis ikke socialforskningsinstituttet kan klare problemerne, så lader vi andre klare dem, når der trods alt er ressourcer at trække på.

Arbejdsministeren (Johan Philipssen):

Jeg kan ikke foreløbig gå videre, end jeg lovede for et øjeblik siden. Jeg er nødt til at have det svar fra dem, der har kigget på de praktiske, forskningsmæssige og økonomiske problemer, der er forbundet med en afgrænsning og gennemførelse af en sådan undersøgelse. Når vi har det svar, må vi tage stilling til, hvad der så eventuelt skal ske.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Det sidste spørgsmål er stillet til udenrigsministeren af hr. Ninn-Hansen. Da udenrigsministeren først kan være til stede senere, skal jeg rent undtagelsesvis afbryde spørgetiden, idet det er min hensigt at genoptage den efter behandlingen af de næste to sager.

Man gik derefter til dagsordenens punkt 6, som var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om mægling i arbejdsstridigheder. (Begrænsning af adgangen til at udsætte arbejdsstandsninger, ændring af afstemningsreglerne og ophævelse af sammenkædningsbestemmelserne m. v. [af Aage Frandsen m. fl.]

(Lovforslag nr. 23. Fremsat 11/10 74).

Formanden:

Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ophævelse af lov om mægling i arbejdsstridigheder [af Freddy Madsen m. fl.]

(Lovforslag nr. 42. Fremsat 17/10 74).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Arbejdsministeren (Johan Philipssen):

Det lovforslag om ændring af lov om mægling i arbejdsstridigheder, som SF her har fremsat, er enslydende med det forslag, som SF fremsatte i folketinget den 13. december 1972. Jeg skal derfor ikke komme ind på forslaget enkelte bestemmelser.

SF har senest bragt spørgsmålet om for-

ligsmandsloven frem her i tinget den 15. maj 1974, da SF fremsatte forslag til folketingsbeslutning om, at det den 1. juni 1971 nedsatte udvalg om revision af lov om mægling i arbejdsstridigheder skulle afslutte sit arbejde senest 1. september 1974. Dette forslag vandt ikke tilslutning, idet et flertal her i tinget var enig med mig i, at udvalget om revision af lov om mægling i arbejdsstridigheder bør have lejlighed til at afslutte sit arbejde i den takt og på den måde, som der i udvalget kan opnås enighed om. Jeg finder, det er af afgørende betydning, at vi får en lovgivning på dette område, som kan holde i flere år fremover, og dette tror jeg næppe man vil opnå, såfremt man vedtager en lov hen over hovedet på et udvalg, hvori arbejdsmarkedets parter er repræsenteret, og hvori man nu gennem nogen tid har drøftet disse væsentlige spørgsmål.

Ved forhandlingerne i maj måned gjorde jeg rede for arbejdet i udvalget. Jeg skal derfor kun kort erindre om, at de for udvalget mest betydningsfulde spørgsmål, sammenkædningsreglerne, forligsinstitutionens mulighed for at udsætte varslede konflikter og afstemningsreglerne, behandles i et underudvalg bestående af repræsentanter for hovedorganisationerne, og at organisationernes repræsentanter i udvalget allerede dengang gav udtryk for, at man ikke fandt det muligt at tilvejebringe grundlag for en ændring af forligsmandsloven inden næste overenskomstforhandling, altså den, som nu har været under forberedelse i underorganisationerne igennem nogen tid.

Udvalgets formand har nu bekræftet, at det ikke kan siges, hvornår arbejdet i underudvalget vil være tilendebragt. Jeg er i øvrigt bekendt med, at hovedorganisationerne den 27. september 1974 har truffet aftale om retningslinjerne for overenskomstforhandlingerne 1974-75 for de under Dansk Arbejdsgiverforening og LO i Danmark stående organisationer, en aftale, som naturligt må være indgået under hensyntagen til gældende regler og forudsætninger for dette område. Jeg finder det derfor uantageligt, at man på nuværende tidspunkt, hvor overenskomstsituationen faktisk er indledt, skulle gøre indgreb i gældende procedureregler med nye lovbestemmelser.

Såfremt eventuelle ændringer i lov om mægling i arbejdsstridigheder på den anden